

Podsumowanie realizacji i wdrażania Polityki Surowcowej Państwa 2050

Warszawa 2023 r.

Pełnomocnik Rządu
ds. Polityki Surowcowej Państwa
dr Piotr Dziadzio

Spis treści

Spis skrótów	3
Wprowadzenie.....	4
Cel szczegółowy 1. Zapewnienie dostępu do surowców ze złóż kopalin	5
Cel szczegółowy 2. Poszukiwanie, rozpoznawanie oraz dokumentowanie złóż kopalin.....	10
Cel szczegółowy 3. Zapewnienie sprzyjających warunków prawnych dla obecnych i przyszłych inwestorów oraz rozwój i unowocześnienie branży geologiczno-górnictwej	24
Cel szczegółowy 4. Ochrona złóż kopalin	29
Cel szczegółowy 5. Współpraca międzynarodowa w zakresie zabezpieczenia dostępu do surowców. 32	
Cel szczegółowy 6. Pozyskiwanie surowców ze złóż antropogenicznych oraz wspieranie rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.....	37
Cel szczegółowy 7. Zapewnienie spójności strategii realizowanych przez spółki o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa oraz spółki realizujące misję publiczną z działaniami Głównego Geologa Kraju pełniącego funkcję Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa	39
Cel szczegółowy 8. Upowszechnianie wiedzy	40
Monitorowanie PSP.....	42

Spis skrótów

PSP	- Polityka Surowcowa Państwa 2050
psg	- państwowa służba geologiczna
PIG-PIB	- Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
MKiŚ	- Ministerstwo Klimatu i Środowiska
MSZ	- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
MoU	- Memorandum of Understanding
CBDG	- Centralna Baza Danych Geologicznych
PEP2040	- Polityka Energetyczna Polski do 2040
MEiN	- Ministerstwo Edukacji i Nauki
CCS/U	- wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
PRG	- projekt robót geologicznych
Pgg	- Prawo geologiczne i górnicze
OZE	- odnawialne źródła energii
PRoGeO	- Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów

Wprowadzenie

Przyjęta przez Radę Ministrów 1 marca 2022 r. Polityka Surowcowa Państwa do 2050 roku (PSP 2050) jest strategią mającą na celu budowę sprawnego i efektywnego systemu zarządzania i gospodarowania wszystkimi rodzajami kopalin i surowców mineralnych w całym łańcuchu wartości oraz posiadanymi przez Polskę ich zasobami.

Polityka Surowcowa Państwa została wskazana jako jeden z projektów strategicznych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w obszarze Środowisko oraz jest bezpośrednio związana z przyjętą w drodze uchwały Rady Ministrów Polityką Energetyczną Polski do 2040 r. jak również Polityką Ekologiczną Państwa 2030.

Głównym celem działań zaplanowanych w ramach projektu PSP 2050 jest zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego państwa poprzez zagwarantowanie dostępu do niezbędnych surowców (krajowych oraz importowanych) zarówno obecnie, jak i w perspektywie wieloletniej, uwzględniającej zmieniające się potrzeby przyszłych pokoleń. Zadanie określone w Polityce Surowcowej Państwa jest możliwe do osiągnięcia poprzez realizację działań w ramach ośmiu celów szczegółowych jakimi są:

1. Zapewnienie dostępu do surowców ze złóż kopalin.
2. Poszukiwanie, rozpoznawanie oraz dokumentowanie złóż kopalin.
3. Zapewnienie sprzyjających warunków prawnych dla obecnych i przyszłych inwestorów oraz rozwój i unowocześnienie branży geologiczno-górnictwej.
4. Ochrona złóż kopalin.
5. Współpraca międzynarodowa w zakresie zabezpieczenia dostępu do surowców.
6. Pozyskiwanie surowców ze złóż antropogenicznych oraz wspieranie rozwoju.
7. Zapewnienie spójności strategii realizowanych przez spółki o istotnym znaczeniu.
8. Upowszechnianie wiedzy.

Niniejsze podsumowanie dotyczy stanu wdrażania i realizacji PSP na koniec roku 2022.

Realizację działań PSP uporządkowano według wyżej wymienionych celów szczegółowych.

W ramach niniejszego sprawozdania wskazano kluczowe zadania realizowane przez państwową służbę geologiczną, które wpisują się w realizację PSP.

Cel szczegółowy 1. Zapewnienie dostępu do surowców ze złóż kopalin

1.1. Określenie krajowego zapotrzebowania gospodarki na surowce mineralne w perspektywie lat 2025, 2030, 2040, 2050

Termin: 26.06.2020-28.01.2021

Cel:

W ramach opracowania „Ocena obecnego oraz przyszłego zapotrzebowania gospodarki krajowej na surowce w perspektywie 2025, 2030, 2040 i 2050 roku” oszacowano wielkości zapotrzebowania na surowce mineralne dla gospodarki polskiej w perspektywie lat 2025, 2030, 2040, 2050. Prognozę wykonano na podstawie danych historycznych (2000-2018) pochodzących z GUS i od producentów.

Analizie poddano 100 surowców mineralnych należących do wszystkich grup surowcowych (energetycznych, metalicznych, chemicznych i skalnych).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Bieżące określanie zapotrzebowania na surowce i wskazanie działań w zakresie zapewniania trwałego dostępu do nich.

1.1.1. Ocena krajowych źródeł podaży surowców pierwotnych – węglowodory, metan z pokładów węgla, hel

Termin: 11.2016

Cel:

Celem opracowania „Ocena krajowych źródeł podaży – węglowodory, metan, hel” było kompleksowe opisanie zasobów, występowania i wydobycia gazu ziemnego, ropy naftowej, metanu z pokładów węgla, helu i azotowego gazu ziemnego w Polsce.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Aktualizacja informacji dot. zasobów, ich występowania i wydobycia. Dane są na bieżąco aktualizowane w Bilansie Zasobów Złóż Kopalin.

1.1.2. Ocena krajowych źródeł podaży surowców pierwotnych – kopaliny nieenergetyczne

Termin: 11.2016

Cel:

Celem opracowania było kompleksowe opisanie zasobów, występowania, wydobycia, zagospodarowania i barier w pozyskiwaniu surowców metalicznych, chemicznych i niektórych surowców skalnych w Polsce.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Aktualizacja informacji dot. zasobów, występowania i wydobycia surowców metalicznych, chemicznych i niektórych surowców skalnych. Dane są na bieżąco aktualizowane w Bilansie Zasobów Złóż Kopalin.

1.1.3. Ocena krajowych źródeł podaży surowców pierwotnych – węgiel kamienny i brunatny**Termin: 11.2016****Cel:**

Celem opracowania był opis zasobów, występowania, wydobycia, eksportu i importu węgla kamiennego i brunatnego w Polsce.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Aktualizacja informacji dot. zasobów, występowania i wydobycia eksportu i importu węgla kamiennego i brunatnego. Dane są aktualizowane w Bilansie Zasobów Złóż Kopalin.

1.1.4. Określenie przepływów handlowych surowców strategicznych dla polskiej gospodarki w świetle obecnego i prognozowanego zapotrzebowania**Termin: 26.06.2020-28.01.2021****Cel:**

Celem opracowania „Określenie przepływów handlowych surowców kluczowych¹ i strategicznych dla polskiej gospodarki” było wskazanie głównych kierunków importu i eksportu najważniejszych surowców dla polskiej gospodarki.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Przeprowadzone analizy w zakresie znaczenia poszczególnych surowców mineralnych dla gospodarki krajowej wskazały główne kierunki importu i eksportu, co pozwala m.in. na planowanie zadań związanych ze współpracą międzynarodową w zakresie surowców.

1.2. Określenie surowców strategicznych i krytycznych dla polskiej gospodarki**1.2.1. Pięcioletni plan dokumentowania przez Państwową Służbę Geologiczną obszarów prognostycznych w kategorii D kopalni służących do pozyskiwania surowców kluczowych dla gospodarki****Termin: 06.12.2018-22.01.2021****Cel:**

Zadanie miało m.in. na celu ustalenie listy surowców strategicznych, kluczowych, krytycznych dla polskiej gospodarki oraz wypracowanie metodyki wyznaczania wyżej wymienionych surowców.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Opracowanie składa się z dwóch zasadniczych części:

1. Wytypowano kopaliny służące do pozyskiwania surowców kluczowych dla gospodarki narodowej;
2. Przeprowadzono analizy poszczególnych kopalni w kontekście możliwości ich dokumentowania jako nowych złóż w kategorii D ze środków budżetowych.

W wyniku prac:

- ustalono surowce strategiczne, kluczowe i krytyczne oraz kopaliny najważniejsze dla polskiej gospodarki,
- wypracowano metodykę wyznaczania ww. surowców.

¹ Zgodnie z przyjętą w PSP2050 terminologią surowce kluczowe zaliczają się to surowców strategicznych.

Analizy w zakresie znaczenia poszczególnych surowców mineralnych dla gospodarki krajowej pozwoliły ostatecznie na wyznaczenie dwóch ich zbiorów – surowców strategicznych i krytycznych dla polskiej gospodarki.

1.3. Ocena krajowego potencjału w zakresie pokrycia obecnych i przyszłych potrzeb surowcowych

Termin: 03.2022 – 06.2022

Cel:

Celem zadania było określenie wystarczalności polskich zasobów złóż kopalin. Zadanie wykonano przez Wydział Polityki Surowcowej Departamentu Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Efektem zadania jest arkusz kalkulacyjny w programie Excel, który zawiera dane dot. wielkości zasobów, wydobycia, zapotrzebowania oraz wystarczalności zasobów dla okresu od 2018 r. do 2050 r.

1.4. Analiza złóż, których eksploatacji zaniechano wraz z oceną możliwości ich reeksploracji

1.4.1. Ocena możliwości reeksploracji zaniechanych złóż cennych surowców

Termin: 06.12.2018 – 10.2020

Cel:

Zadanie „Ocena możliwości reeksploracji zaniechanych złóż cennych surowców” miało na celu określenie potrzeb surowcowych w zakresie renowacji zabytków i rewitalizacji przestrzeni zurbanizowanej pod kątem dostępności złóż, z których w przeszłości wydobywano kopaliny wykorzystywane przy wznoszeniu obiektów architektonicznych uznanych dzisiaj za zabytki.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Opracowano katalog złóż, spośród których 10 uznano za możliwe do reeksploracji z zastrzeżeniami wynikającymi z konfliktowości tych złóż z ochroną środowiska.

1.5. Analiza potencjału surowcowego obszarów perspektywicznego występowania złóż kopalin oraz wód termalnych wraz z wyznaczaniem nowych obszarów perspektywicznych i prognostycznych

1.5.1. Bilans Perspektywicznych Zasobów Kopalin Polski według stanu na 31.12.2018 r.

Termin: 09.03.2020

Cel:

Opracowanie miało na celu opisanie perspektywicznych i prognostycznych zasobów kopalin Polski zgodnie ze stanem wiedzy na koniec 2018 roku.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wynikiem jest opracowanie, które zawiera informacje o stanie rozpoznania geologicznego Polski, międzynarodowych doświadczeniach w szacowaniu zasobów perspektywicznych oraz zasad określania perspektywicznych zasobów kopalin. Druga część opracowania zawiera informacje o poszczególnych kopalinach, wielkości krajowych i światowych zasobów i ich wystarczalność, opis regionów i jednostek geologicznych występowania zasobów perspektywicznych, ich ocenę oraz rekomendacje dalszych działań.

W efekcie stwierdzono, że Polska należy do krajów o znacznych zasobach złóż kopalin. Dotyczy to zasobów zarówno udokumentowanych, jak i perspektywicznych. Informacje zawarte w opracowaniu wykorzystywane są m.in. przy programowaniu zadań związanych z realizacją zadań psg.

1.5.2. Ocena perspektywiczności geologicznej Polski pod względem możliwości odkrycia nowych złóż węglowodorów oraz przygotowanie materiałów na potrzeby postępowań prowadzonych w celu udzielenia koncesji węglowodorowych

Termin: 01.01.2021- 31.12. .2023

Zadanie ma charakter ciągły i jest podzielone na etapy. Obecnie trwa etap IV.

Cel:

Celem zadania jest przygotowanie oceny perspektywiczności geologicznej Polski pod względem możliwości odkrycia nowych złóż węglowodorów oraz przygotowanie materiałów informacyjnych niezbędnych w procedurach udzielania koncesji węglowodorowych w Polsce.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Realizacja zadania wynika z poszerzania bazy zasobowej kraju oraz wsparcia postępowań koncesyjnych.

1.6. Określenie istniejących i potencjalnych źródeł importu do Polski surowców deficytowych (z klauzulą „zastrzeżone”)

Termin: 28.06.2019 – 31.12.2021

Cel:

Celem opracowania „Określenie istniejących i potencjalnych źródeł importu do Polski surowców deficytowych (z klauzulą „zastrzeżone”)” było wskazanie państw, które mogłyby być źródłem importu do Polski surowców deficytowych².

Po przeanalizowaniu danych zawartych w opracowaniu zdecydowano o braku konieczności nadania klauzuli niejawności dokumentu.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Opracowanie zawiera:

- określenie obiektywnych kryteriów zaliczenia surowców do deficytowych i opracowanie listy takich surowców,
- określenie obecnych źródeł importu surowców deficytowych wraz z czynnikami ryzyka przerwy w dostawach,
- określenie na podstawie uzgodnień z MSZ rekomendowanych kierunków importu surowców deficytowych – po wytypowaniu listy państw, z których ryzyko przerwy w dostawach surowców deficytowych jest największe, nawiązano współpracę z MSZ, oraz z placówkami dyplomatycznymi w tych krajach, w celu uzyskania informacji dotyczących potencjalnego ryzyka przerwy w dostawach wybranych surowców do Polski,
- określenie źródeł, zakresu i skali monitoringu projektów eksploracyjnych i górniczych inwestycji na świecie.

Dzięki realizacji zadania określono listę państw, z których Polska importuje przeważającą część surowców deficytowych oraz listę państw zadłużonych wobec Polski, które mogą być alternatywnymi źródłami tych surowców.

Efektom tego zadania jest prowadzenie monitoringu przedsięwzięć górniczych na świecie oraz zawieranie partnerstw surowcowych z krajami w ramach współpracy międzynarodowej PSP.

² surowcami deficytowymi nazywamy te, których podaż – ze źródeł krajowych oraz importu – nie pokrywa ujawnianego przez przemysł i gospodarkę zapotrzebowania ilościowego, a czasem także jakościowego. (Mazurek i in.,2021)

1.6.1. Raport dotyczący importu surowców z Rosji, Białorusi i Ukrainy

Termin: 02.2022-07.2022

Cel:

Celem analizy było wskazanie surowców pochodzących z kierunku wschodniego, których dostawy mogą być zagrożone w związku z toczącą się wojną rosyjsko-ukraińską i sankcjami gospodarczymi.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wskazano szczególnie wrażliwe pod względem bezpieczeństwa dostaw surowce niezbędne dla gospodarki Polski.

Rozpoczęto prace nad możliwością zastąpienia surowców z tych kierunków produkcją krajową lub importem z innych państw.

Cel szczegółowy 2. Poszukiwanie, rozpoznawanie oraz dokumentowanie złóż kopalin

2.1. Określenie planu dokumentowania przez państwową służbę geologiczną złóż kopalin (z uwzględnieniem przeprowadzonych analiz) i prowadzenie prac i robót geologicznych w tym zakresie

Termin: 06.12.2018 - 22.01.2021

Cel:

Opracowanie „Pięcioletni plan dokumentowania przez Państwową Służbę Geologiczną obszarów prognostycznych w kategorii D kopalin służących do pozyskiwania surowców kluczowych dla gospodarki” sporządzono w celu wskazania kopalin, dla których należy prowadzić prace poszukiwawcze i dokumentacyjne ze szczególnym priorytetem w ramach działań psg.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wykonano opracowanie zawierające listę kopalin, które należy dokumentować do kategorii D w najbliższych pięciu latach z dużym, średnim lub niskim priorytetem. Wyniki prac są wsparciem przy programowaniu zadań psg związanych z dokumentowaniem złóż.

2.1.1. Analiza i ocena potencjału surowcowego złóż węglowodorów: Ocena potencjału zasobowego i możliwości eksploatacji metanu z pokładów węgla w zaniechanych złożach węgla kamiennego

Termin: 01.04.2019 - 31.03.2022

Cel:

Ocena potencjału zasobowego metanu z pokładów węgla w zaniechanych złożach węgla kamiennego mogących być przedmiotem ekonomicznie uzasadnionego wydobycia. Wypracowanie optymalnych założeń technologicznych dla ujęcia metanu (gazu kopalnianego) zarówno otworami powierzchniowymi, jak i poprzez przygotowane, wcześniej przed likwidacją kopalni instalacji podziemnych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport końcowy podsumowujący wyniki prac wraz z rankingiem złóż zaniechanych, mogących być przedmiotem uzasadnionej ekonomicznie eksploatacji metanu z pokładów węgla.

2.1.2. Analiza i ocena potencjału surowcowego złóż surowców nieenergetycznych: Rozpoznanie potencjału surowcowego anomalii magnetycznej w rejonie Przerzeczyna Zdroju przy pomocy badań geofizycznych i prac wiertniczych

Termin: 01.01.2018 - 31.03.2022

Cel:

Szczegółowe rozpoznanie geologicznych przyczyn występowania anomalii magnetycznych oraz analizy perspektyw występowania surowców nieenergetycznych, które mogą być związane ze skałami magnetycznie czynnymi.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wykonane wiercenia badawcze Przerzeczyn PIG-1 oraz Przerzeczyn PIG-2 pozwoliły na rozpoznanie charakteru anomalii magnetycznej występującej w rejonie na północ od Przerzeczyna Zdroju, budowy geologicznej powodującej jej wystąpienie oraz potencjału surowcowego z nią związanego. Obydwa wiercenia osiągnęły zaplanowaną głębokość 250 m. Wyniki przeprowadzonych badań złożowych wykazały występowanie interesującej z punktu widzenia dalszego rozpoznania geologicznego mineralizacji rudnej w obrębie zwietrzelin serpentynitowych i zwietrzałych serpentynitów. Stwierdzono występowanie 3 poziomów nikłonośnych o średnich ważonych zawartościach niklu powyżej 0,3 % wag. Dwa z tych poziomów spełniają obowiązujące kryteria w zakresie dokumentowania złóż wietrzeniowych niklu. Ponadto stwierdzono współwystępowanie magnezytu jako potencjalnej kopaliny towarzyszącej rudom nikłonośnym. W trzech poziomach nikłonośnych stwierdzono silną korelację pomiędzy występowaniem podwyższonych koncentracji niklu (>0,3 % wag.) i kobaltu (100-190 ppm), który obecnie uważany jest za pierwiastek strategiczny dla rozwoju niskoemisyjnych technologii oraz znacznie podwyższone koncentracje chromu (0,3-0,5% wag.).

2.1.3. Aktualizacja stanu wiedzy o złożach węgla brunatnego dla potrzeb jego wykorzystania wraz z opracowaniem atlasu geologicznego wybranych złóż w Polsce: rejon północno-zachodni i koniński

Termin: 01.07.2019 - 30.06.2022

Cel:

- aktualizacja i udostępnienie danych na temat złóż węgla brunatnego w Polsce, w tym określenie zasobności wybranych złóż, charakterystyki jakości surowca, warunków geologiczno-górnicznych, warunków hydrogeologicznych i poziomu konfliktu potencjalnej eksploatacji ze środowiskiem,
- zestawienie kompleksowej informacji (w postaci atlasu) o budowie geologicznej złóż i ich uwarunkowaniach środowiskowych, która jest elementem strategii gospodarczej w dziedzinie gospodarki energetycznej.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Przeprowadzone analizy wraz z opracowaniem są wsparciem przy podejmowaniu decyzji gospodarczych dotyczących wykorzystania złóż węgla brunatnego w Polsce.

2.1.4. Rozpoznanie potencjału węglowodorowego łupków jurajskich i dolnokredowych na obszarze najbardziej perspektywicznych stref Polski pozakarpackiej

Termin: 01.07.2019 - 31.12.2022

Cel:

Rozpoznanie pod kątem możliwości generowania węglowodorów ciekłych i gazowych z jurajskich oraz dolnokredowych kompleksów łupkowych na obszarze Polski pozakarpackiej oraz wskazanie stref najbardziej perspektywicznych pod tym względem.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Bazy danych o ilości i dojrzałości materii organicznej, petrofizycznych, mapy stref perspektywicznych pod względem możliwości występowania węglowodorów.

2.1.5. Integracja regionalnych danych geologiczno-górnictwowych w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym na potrzeby przestrzennego modelowania zasobów złóż surowców naturalnych

Termin: 01.07.2019 - 31.12.2022

Cel:

Utworzenie jednolitego wielowarstwowego formatu gromadzenia i zarządzania wgłębnymi danymi z regionu GZW - strategicznymi dla gospodarki zasobami naturalnymi.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Ujednolicona baza zdigitalizowanych i zintegrowanych w trakcie realizacji zadania danych geologiczno-górnictwowych opisujących wgłębną budowę i parametry skał Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Baza danych zostanie wykorzystana w przyszłości do tworzenia przestrzennych modeli zasobów złóż.

2.1.6. Program wierceń badawczych państwowej służby geologicznej PIG-PIB. Wiertnicze zbadanie nierozpoznanych profili prekambriu i dolnego paleozoiku w północno-wschodniej części bloku górnośląskiego i ich potencjału złożowego. Etap II – otwór badawczy Chrzastowice PIG-1

Termin: 01.04.2020 - 30.06.2024

Cel:

Wykonanie otworu Chrzastowice PIG-1 o planowanej głębokości 1500m ($\pm 10\%$) ma na celu przebicie i zbadanie dolnego odcinka profilu kambriu dolnego oraz osiągnięcie fundamentu prekambryjskiego bloku górnośląskiego o nieznannej genezie i wieku.

Ze względu na lokalizację otworu, w bezpośrednim sąsiedztwie strefy uskoku Kraków – Lubliniec, spodziewana jest obecność wystąpień mineralizacji polimetalicznej.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Poszerzenie krajowej bazy surowcowej. Efektem tego zadania będzie dokumentacja geologiczna otworu badawczego i uzyskanie informacji na temat potencjału zasobowego wskazanego obszaru.

2.1.7. Charakter generacyjny i własności zbiornikowe skał systemu naftowego Pomorza Zachodniego

Termin: 01.07.2020 - 30.06.2024

Cel:

Przebadanie paleozoiczno-mezozoicznego systemu naftowego Pomorza Zachodniego w zakresie rozpoznania skał macierzystych i zbiornikowych oraz ich poziomych i pionowych zasięgów.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport, w którym zawarte zostaną dane odnośnie dojrzałości, jakości i pozycji skał macierzystych i zbiornikowych oraz wstępne propozycje obszarów najbardziej perspektywicznych dla poszukiwań złóż węglowodorów.

2.1.8. Ocena możliwości występowania złóż typu porfirowego w Karpatach Zachodnich (rejon Pienin) – etap I (prace geofizyczne i koncepcyjne)

Termin: 01.07.2020 - 30.06.2024

Cel:

Określenie możliwości występowania w rejonie Pienin intruzji magmowych, z którymi mogłyby być związana mineralizacja miedziowa lub polimetaliczna o charakterze złożowym.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wykonane zostanie opracowanie zawierające wnioski w zakresie prowadzenia dalszych prac badawczych oraz, w zależności od uzyskanych wyników, zaproponowane zostaną lokalizacje do realizacji drugiego etapu – wierceń badawczych.

2.1.9. Kompleksowe, geofizyczne rozpoznanie wybranych dolin kopalnych na terenie Polski w aspekcie genetycznym, przestrzennym i złożowym

Termin: 01.07.2020 - 30.06. .2023

Cel:

Przeprowadzenie szczegółowego rozpoznania geofizycznego uzupełnionego badaniami geologicznymi wybranych czterech dolin kopalnych na terytorium Polski.

Rozpoznana zostanie ich geometria, litologia wypełnienia i perspektywy występowania złóż w ich obrębie.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport z badań zawierający kompleksowy opis uzyskanych wyników badań geofizycznych i kartograficznych, interpretacje geologiczne dla poszczególnych obiektów, wnioski dotyczące ewentualnych perspektyw złożowych i implikacji środowiskowych.

2.1.10. Program wierceń badawczych w skałach kratonu wschodnioeuropejskiego na obszarze, gdzie strop podłoża krystalicznego zalega na głębokości do 2000 m p.p.t.**Etap 1: Studium celowości z wytypowaniem optymalnych lokalizacji.**

Termin: 01.01.2022 – 31.12.2022

Cel:

Określenie niezbadanych dotychczas wiertniczo miejsc w polskiej części kratonu wschodnioeuropejskiego, gdzie mogą występować niezdefiniowane do tej pory skały krystaliczne, w tym wskazanie miejsc potencjalnie zawierających mineralizację metaliczną, lub ich analogi do znanych obecnie.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport zawierający wykaz anomalii geofizycznych proponowanych do rozpoznania wiertniczego wraz z uzasadnieniem i walidacją miejsc proponowanych wierceń.

2.1.11. Surowce deficytowe – weryfikacja zasobowa i jakościowa występowania fosforytów w Polsce w wytypowanych obszarach: Etap I - Łąkoć

Termin: 01.01.2022 - 31.12.2023

Cel:

Udokumentowanie zasobów fosforytów i ocena perspektyw zasobowych i jakościowych w najbardziej obiecującym rejonie występowania tego surowca w Polsce, dla późniejszej możliwości wznowienia eksploatacji.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Dokumentacja geologiczna w kategorii D lub tzw. dokumentacja inna w przypadku wyników negatywnych.

2.1.12. Inwentaryzacja geologiczna dna polskich obszarów morskich – zadanie ciągle, etap II

Termin: 01.01.2022 - 30.09.2024

Zadanie ma charakter ciągle i jest podzielone na etapy. Obecnie trwa etap II.

Cel:

Rozpoznanie budowy geologicznej obszarów morskich Bałtyku, które będą ukierunkowane na wielotematyczną morską kartografię geologiczną na rzecz zintegrowanej polityki morskiej RP, w tym Polityki Surowcowej Państwa.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Uzyskanie jednolitego zdjęcia geofizycznego dla całej powierzchni polskich obszarów morskich. Umożliwi ono lepsze rozpoznanie polskiej części Bałtyku pod kątem występowania złóż kopalin.

2.1.13. Ocena zawartości metali krytycznych w sferosyderytach w wybranych regionach Polski

Termin: 01.01.2022 - 31.12.2022

Cel:

Określenie zawartości REE w sferosyderytach w Częstochowskim Obszarze Rudonośnym, obszarze łęczyckim i okolicach Wąwału-Zarzęcina.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport z realizacji zadania wskazujący na perspektywiczne obszary występowania mineralizacji o charakterze złożowym.

2.1.14. Ocena możliwości udokumentowania zasobów REE w wybranych perspektywicznych utworach osadowych obrzeżenia Gór Świętokrzyskich

Termin: 01.01.2022 - 31.03.2025

Cel:

Określenie możliwości udokumentowania pierwiastków ziem rzadkich na dawnych obszarach górnictwa rud fosforytonośnych w rejonie obrzeżenia Gór Świętokrzyskich.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Charakterystyka geochemiczno-mineralogiczną próbek z wykonanych 3 płytkich wierceń do 200 m.p.p.t oraz 10 do 20 płytkich wierceń do 10 mb w hałdach po dawnej eksploatacji fosforytów, oszacowanie zasobów REE w udokumentowanych złożach fosforytów, model geologiczno-surowcowy mineralizacji REE dla przebadanych utworów osadowych omawianego obszaru.

2.1.15. Rozpoznanie potencjału surowcowego anomalii geofizycznych na bloku przedsudeckim. Etap I.

Termin: 01.07.2022 - 31.05.2024

Cel:

Etap I ma na celu rozpoznanie charakteru oraz ewentualnie potencjału złożowego anomalii geofizycznych (magnetycznych, grawimetrycznych i elektrooporowych) w trzech rejonach na bloku przedsudeckim za pomocą szczegółowych badań geofizycznych i robót wiertniczych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Poszerzanie krajowej bazy surowcowej oraz dokumentacja geologiczna z wykonywania prac geologicznych niekończących się udokumentowaniem zasobów złoża kopaliny (wstępne oszacowanie zasobów rud Fe-Ti-V). Wyjaśnienie perspektyw złożowych umożliwi – w przypadku pozytywnych wyników – podjęcie dalszych prac poszukiwawczo-rozpoznawczych.

2.1.16. Wypracowanie nowych standardów w celu optymalizacji dokumentowania i raportowania zasobów złóż węglowodorów do organu administracji geologicznej oraz państwowej służby geologicznej

Termin: 01.01.2023 – 31.12.2023

Cel:

Wypracowanie rekomendacji dotyczących zmian legislacyjnych w sposobie dokumentowania i raportowania zasobów złóż węglowodorów (w tym zmian zasobów) oraz przekazywania danych geologicznych z bieżącego dokumentowania prac geologicznych, które usprawnią proces i umożliwią organowi administracji geologicznej oraz państwowej służbie geologicznej szybki dostęp do stosownych informacji.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wprowadzenie wypracowanych w niniejszym zadaniu zmian legislacyjnych prowadzić będzie do:

- zapewnienia spójności i skuteczności w raportowaniu stanu zasobów oraz szybkim przekazywaniu danych z bieżącego dokumentowania prac geologicznych do państwowej służby geologicznej, co pozwoli organowi administracji geologicznej uzyskać rzetelną informację i prowadzić bardziej racjonalną i efektywną politykę zarządzania zasobami złóż węglowodorów;
- usprawnienia procesu dokumentowania i zatwierdzania dokumentacji geologicznych złóż węglowodorów, w celu optymalizacji prac poszukiwawczych i wydobywczych, a organom administracji geologicznej pozwoli na efektywny nadzór i kształtowanie polityki surowcowej i energetycznej.

2.1.17. Surowce krytyczne – fluoryty – dokumentowanie w kat. D

Termin: 01.04.2023 - 31.12.2024

Cel:

Udokumentowanie złoża fluorytu na południe od złoża barytu i fluorytu „Stanisławów”. Fluoryt jest surowcem uznanym za krytyczny dla gospodarki XXI w. m.in. znajduje się na liście Komisji Europejskiej opublikowanej w roku 2020: COM (2020) 474 final

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Dokumentacja geologiczna złoża w kategorii D.

2.1.18. Regionalna analiza wybranych struktur geologicznych w celu uzyskania synergii w poszukiwaniach złóż węglowodorów, wykorzystaniu energii geotermalnej, podziemnym magazynowaniu substancji i składowaniu CO₂ w górotworze etap II: wskazanie stref i struktur perspektywicznych oraz oszacowanie perspektywicznych zasobów złóż węglowodorów północno-zachodniej części Niżu Polskiego (planowane)

Termin: 01.04.2023 – 31.03.2025

Cel:

Wypytowanie miejsc i przygotowanie do zaprojektowania w przyszłości otworów badawczych, których projektantem i inwestorem byłby Skarb Państwa, w zakresie rozpoznania budowy geologicznej i warunków złożowo-surowcowych. Obliczenie perspektywicznych zasobów złóż węglowodorów.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Poszerzenie bazy zasobowej kraju w zakresie surowców energetycznych (gaz ziemny, ropa naftowa, energia/woda geotermalna). Zadanie ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez identyfikację i rozpoznanie struktur geologicznych zapewniających uzyskanie efektu synergii związanego z jednoczesnym potencjalnym rozpoznanem dwóch różnych źródeł energii tj. płynnych paliw kopalnych (węglowodorów) i energii odnawialnej (geotermii) oraz zapobieganiem emisji gazów cieplarnianych (sekwestracja dwutlenku węgla). Otrzymane wyniki (informacja o potencjale złożowym badanego obszaru) mogą stanowić podstawę do przygotowania w przyszłości oceny perspektywiczności

geologicznej oraz będą pomocne przy przygotowywaniu materiałów na potrzeby przeprowadzenia postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawania złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża.

2.1.19. Integracja danych geologiczno-złożowych dotyczących systemów węglowodorowych Polski, ich uzupełnianie i analiza w kontekście bezpieczeństwa energetycznego – zadanie ciągłe PSG – Obszar nr 13 i 15

Termin: 01.07.2023 - 31.12.2026

Cel:

Digitalizacja i integracja danych geologiczno-złożowych dla zdefiniowanego obszaru, opracowanie danych w technologii ArcGIS i Petrel lub Rockworks poprzez przygotowanie i udostępnienie cyfrowych warstw informacji geologiczno-złożowych,

- charakterystyka obszaru pod kątem oceny perspektywiczności dla występowania węglowodorów przeprowadzona na szkielecie lito- i/lub chronostratygraficznym,
- wyznaczenie horyzontów perspektywicznych i ich wizualizacja na cyfrowych warstwach informacyjnych,
- udostępnienie cyfrowych warstw informacji geologiczno-złożowych na stronach PIG – PIB.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Cyfrowe warstwy danych geologiczno-złożowych wykonane w technologii ArcGIS oraz PETREL (cyfrowe warstwy informacji geologicznej), które dla zdefiniowanego obszaru zintegrują dane stratygraficzne, sedimentologiczne, petrofizyczne, geofizyczne, sejsmiczne, geochemiczne i złożowe w zakresie przydatnym do analizy geologiczno-złożowej dla poszukiwań węglowodorów.

Zadanie przyczyni się do poszerzenia krajowej bazy surowcowej.

2.2. Opracowanie planu rewaluacji rozpoznania udokumentowanych złóż kopalin i prowadzenie na tej podstawie przez państwową służbę geologiczną prac geologicznych

2.2.1. Węglowodory

Termin: 01.07.2017 - 30.09.2020

Cel:

Opracowano „Pięcioletni plan rewaluacji stanu rozpoznania geologicznego kraju z wykorzystaniem nowoczesnych technik eksploatacyjnych szczególnie na większych głębokościach i w nowych strukturach geologicznych, pod kątem poszukiwań i wydobywania węglowodorów” w celu rewaluacji stanu rozpoznania geologicznego kraju w zakresie ropy naftowej i gazu ziemnego.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

W opracowaniu, przedstawione zostały projekty dla rozpoznania geologicznego kraju w zakresie nowoczesnych poszukiwań węglowodorów w wybranych obszarach perspektywicznych. Ich ewentualna realizacja umożliwi rewaluację stanu rozpoznania geologicznego kraju w zakresie występowania nowych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

2.2.2. Rudy metali

Termin: 01.07.2017 - 30.09.2020

Cel:

Zadanie „Pięcioletni plan rewaluacji stanu rozpoznania geologicznego kraju z wykorzystaniem nowoczesnych technik eksploatacyjnych w szczególności do rud metali” miało na celu jest rewaluację stanu rozpoznania geologicznego kraju w zakresie rud metali.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

W opracowaniu przedstawione zostały odrębne projekty dla rozpoznania geologicznego kraju w zakresie nowoczesnych poszukiwań rud metali w wybranych obszarach perspektywicznych. Ich ewentualna realizacja umożliwi reewaluację stanu rozpoznania geologicznego kraju w zakresie rud metali.

W zakresie poszczególnych typów rud metali zaproponowano podjęcie prac w różnych obszarach perspektywicznych dla następujących typów złóż:

- Zn-Pb – 3 obszary (region śląsko-krakowski: Woźniki - Żarki; Biskupice -Dębowiec, oraz Jaroszewiec- Pazurek, Sikorka, Chechło i Klucze),
- Cu-Ag – 2 obszary (niecka północnosudecka: Raciborowice-Jastrzębsko; monoklina przedsudecka: Żakowo),
- Mo-Cu-W – 3 obszary (blok małopolski: Dolina Będkowska, Nowa Wieś Żarecka; blok górnośląski: Mysłów),
- W – 1 obszar (Sudety: Mirsk),
- Au – 5 obszarów (Sudety: południowo-kaczawski, rudawski, złotostocki, oraz niecka północnosudecka; blok przedsudecki: Wądroże Wielkie),
- REE – 5 obszarów (platforma wschodnioeuropejska: Udryń; Sudety: Szklarska, Poręba i Markocice oraz osadowe formacje fosforytonośne (obrzeżenie Gór Świętokrzyskich) i formacja syderytonośna (Wieluń-Zawiercie),
- Ni – 1 obszar (blok przedsudecki: Przerzeczyn Zdrój),
- Fe-Ti-V – 1 obszar (platforma wschodnioeuropejska: Udryń),
- Fe-Mn – 2 obszary (region bałtycki i obszar na NE od Ławicy Odrzanej i Ławica Słupska),
- Rudy polimetaliczne (Cu, Pb, Zn, Fe, As i in..) w regionie świętokrzyskim – 7 obszarów (Laskowa - Strawczynek, Górnio, Szczukowskie Górki, Miedzianka, Porzecze, Wzdół – Kamieniec i Jaworzno) i dla regionu karpackiego – 4 obszary (Rejon Pienin, Tatry Zachodnie, Łuska Bystrego i Nowego Łupkowa /As-Hg oraz Wysowa / polimetały i Au).

Ponadto dla złóż wietrzeniowych niklu (typ saprolitowy) oraz dla złóż stratoidalnych cyny w Sudetach zaproponowano wykonanie baz danych geologiczno-złożowych w celu wykonania modeli 3D złóż oraz weryfikacji i aktualizacji ich zasobów wraz z uwzględnieniem obecności w nich metali współwystępujących (ekwiwalentnych).

2.2.3 Perspektywy złóżowe wybranych rejonów dawnego górnictwa w Sudetach na podstawie wyników badań geofizyki powierzchniowej

Termin: 01.07.2017 - 30.09.2022

Cel:

Przeprowadzenie badań geofizycznych w rejonach dawnego górnictwa w Sudetach, realizowanych kilkoma metodami (polaryzacji wzbudzonej, tomografii elektrooporowej, magnetyki, spektrometrii, mikrosejsmiki i grawimetrii), a następnie weryfikacja danych poprzez wykonanie otworów badawczych, pobranie próbek do badań i dokonanie wstępnej oceny korelacji otrzymanych wyników pod kątem zastosowania ich do badań dotyczących płytko położonych złóż pierwotnych oraz oceny możliwości bezpośredniego prognozowania, w oparciu o wypracowaną metodykę, rodzaju mineralizacji kruszcowych na innych, perspektywicznych obszarach, do tej pory nierozpoznawanych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

W ramach przeprowadzonych prac geofizycznych wykonano w sumie 60 profili ERT i IP o łącznej długości 28,4 km. Pomiarom geoelektrycznym towarzyszyły głównie pomiary magnetyczne, które wykonano w sumie na 2615 stanowiskach pomiarowych. Z zaplanowanych, w projekcie robót geologicznych, 18 otworów wiertniczych zrealizowano 16, o łącznym metrażu 360,6 mb. Zastosowane metody geofizyczne potwierdziły swoją wysoką przydatność dla oceny ewentualnej kontynuacji niezszerpanych złóż rud metali po dawnym górnictwie. Wnioski płynące z interpretacji badań geofizycznych były potwierdzane wierceniami, których wyniki zawarte są w dokumentacji geologicznej. Z przeprowadzonych badań wynika, że istnieją perspektywy złożowe w niektórych z badanych rejonów.

2.3. Bezpośrednia współpraca jednostki pełniącej funkcję państwowej służby geologicznej w procesie wsparcia inwestycji liniowych z ukierunkowaniem na rozpoznanie/weryfikację budowy geologicznej

2.3.1. Kompleksowe pozyskiwanie danych geologicznych z ciągłych odsłoneń na inwestycjach liniowych oraz opracowanie bazy danych w sposób umożliwiający ścisłą korelację z bankiem danych Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski jako podstawowy kierunek działalności Służby Geologicznej w zakresie płytkiej geologii

Termin: 01.01.2019 - 31.12.2022

Cel:

Dokumentowanie profili geologicznych odsłoniętych w wyniku prac ziemnych prowadzonych w związku z liniowymi inwestycjami infrastrukturalnymi.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Przekroje geologiczne, mapy geologiczne oraz karty odsłoneń, które dostarczą dodatkowych informacji na temat budowy geologicznej kraju.

2.3.2. Charakterystyka geofizyczna (karotażowa) jednostek litostratigraficznych Niżu Polskiego [Etap pilotażowy IA: jednostki dewonu]

Termin: 03.07.2023 – 31.12.2024

Cel:

Próba wyznaczenia dla każdej formalnej i wybranych nieformalnych jednostek litostratigraficznych dewonu Niżu Polskiego stratotypu geofizycznego.

Efekt w zakresie PSP:

Krzywe geofizyczne nie pozwalają na precyzyjną i rzetelną interpretację litologii, bez posiadania wiedzy o geologii regionu, opisie przewiercanych skał ich charakteru oraz parametrach fizykochemicznych. Wyznaczenie stratotypów – odcinków stratotypowych (połączenie danych geofizyki otworowej ze wszystkimi dostępnymi danymi) ułatwi pracę krajowym i zagranicznym firmom, instytucjom badawczym, uczelniom, geologom na wiertni, a zarazem administracji geologicznej i górniczej, w tym Ministerstwu, w odbiorze i weryfikacji dokumentacji po zakończeniu prac wiertniczych. Pozwoli to również na wiele analiz (na zasadzie wyszukiwania odmienności od krzywych stratotypowych), np. wyszukiwania dobrych parametrów zbiornikowych porowatości (do składowania CO₂, geotermii), weryfikacji zawartości płynów w porach (w celu poszukiwania: ropy, gazu ziemnego, solanek, wody pitnej), zawartości metali czy czystości składu mineralnego dla surowców przemysłu chemicznego i energetycznego).

2.4. Poszukiwanie i rozpoznawanie złóż wód termalnych oraz ich udostępnianie

2.4.1. Ocena potencjału energetycznego i uwarunkowań środowiskowych dla wsparcia zrównoważonego rozwoju geotermii niskotemperaturowej

Termin: 02.01.2017 - 30.11.2022

Cel:

Długoterminowe wsparcie przez PIG-PIB rozwoju wykorzystania płytkiej geotermii wykorzystującej naturalne ciepło Ziemi do rozwoju instalacji gruntowych pomp ciepła.

Ochrona środowiska i zasobów wód podziemnych przed ich niekontrolowanym zanieczyszczeniem w wyniku prac wiertniczych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Dostępna, ogólnokrajowa baza danych GIS dla geotermii niskotemperaturowej (w zakresie potencjału geotermicznego i zagrożeń hydrogeologicznych i środowiskowych dla 6 obszarów kraju,

- Portal Internetowy Centralnej Bazy Danych CBDG PIG-PIB rozszerzony o informacje o geotermii niskotemperaturowej.

Wsparcie rozwoju geotermii w Polsce.

2.4.2. Program „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”

Termin: 2020-2025

Cel:

Celem programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest szerokie udostępnienie złóż wód termalnych do wykorzystania pozyskanego ciepła w ciepłownictwie.

Program jest skierowany do jednostek samorządu terytorialnego i ich związków.

Główne założenia programu to:

- racjonalne wydatkowanie środków dzięki realizacji przedsięwzięć, dla których prawdopodobieństwo rozpoznania i udokumentowania złóż wód termalnych będzie jak największe,

- przejrzyste kryteria oceny wniosków,

- zmniejszenie komplikacji towarzyszących przygotowywaniu projektów robót geologicznych, poprzez wskazanie w programie szczegółowych wytycznych do ich realizacji,

- lepsze efekty w zakresie rozwoju geotermii, przy mniejszych nakładach finansowych i mniejszym ryzyku udostępnienia zasobów wód termalnych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wsparcie rozwoju geotermii w Polsce.

2.4.3. Atlas geotermalny Sudetów i ich przedpola

Termin: 01.01.2021 - 31.12.2024

Cel:

Ustalenie perspektyw występowania wód termalnych głębokiego krążenia i potencjalnych zasobów zamkniętych systemów geotermicznych na obszarze Sudetów i ich przedpola oraz stworzenie atlasu geotermalnego. Analiza, weryfikacja i interpretacja danych geofizycznych, geologicznych i hydrogeologicznych oraz ich zestawienie z wynikami opracowania danych archiwalnych w formie gotowej do umieszczenia w Atlasie geotermalnym Sudetów i ich przedpola.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Rozpoznanie stref nieciągłości tektonicznych pod kątem potencjalnego występowania wód termalnych. Opracowany zostanie atlas opublikowany w formie książkowej w liczbie 600 egzemplarzy, oraz

elektronicznej na portalu internetowym Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Znajomość potencjału geotermalnego regionu przyczyni się do stworzenia podstaw do szybszego rozwoju infrastruktury związanej z wykorzystaniem energii geotermalnej.

2.4.4. Geośrodowiskowe uwarunkowania wykorzystania energii wód termalnych na obszarze niecki mogileńsko-łódzkiej z uwzględnieniem oddziaływania eksploatacji na użytkowe poziomy wodonośne.

Termin: 01.04.2022 - 30.06.2025

Cel:

Określenie możliwości budowy nowych instalacji geotermalnych w rejonie niecki mogileńsko-łódzkiej. Rozwiązana zostanie również problematyka wyznaczania obszarów i terenów górniczych dla złóż wód podziemnych uznanych za kopaliny oraz ich współdziałania z istniejącą infrastrukturą, co zapewni właściwą ochronę złóż (jakość, zasoby).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wykonane zostaną przestrzenne komputerowe modele strukturalno-parametryczne (3D) odwzorowujące układ strukturalny i zmienność parametrów zbiornikowych na obszarze niecki mogileńsko-łódzkiej. Zadanie przyczyni się do rozwoju geotermii w Polsce, co zgadza się z celami PSP2050 i PEP2040. Dodatkowo wypracowane zostaną wnioski i rekomendacje dotyczące eksploatacji wód termalnych w rejonie aglomeracji łódzkiej w celu ochrony użytkowych pięter wodonośnych.

2.4.5. Mapa potencjału geotermii niskotemperaturowej Polski w skali 1:50 000. Etap I - zadanie ciągle

Termin: 01.12.2022 - 30.11.2025

Cel:

Zwiększenie zasobów CBDG o dane dotyczące geotermii niskotemperaturowej.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Zadanie przewiduje cztery główne efekty:

- aktualizacja i bieżące prowadzenie Ogólnokrajowej bazy danych GIS dla geotermii niskotemperaturowej (BDGNT),
- aktualizacja Instrukcji sporządzania seryjnej Mapy Potencjału Geotermii Niskotemperaturowej (MPGN) w skali 1:50 000,
- opracowanie dla 19 arkuszy w skali 1:50 000 warstw informacyjne GIS dotyczących potencjału geotermii niskotemperaturowej oraz uwarunkowań środowiskowych dla następujących grup arkuszy map SMGP,
- prowadzenie i bieżąca aktualizacja Portalu Internetowego Centralnej Bazy Danych CBDG PIG-PIB rozszerzonego o informacje o geotermii niskotemperaturowej.

Zadanie przyczyni się do rozwoju geotermii w Polsce, co zgadza się z celami PSP2050 i PEP2040 oraz na ochronę środowiska i wód podziemnych przed ich niekontrolowanym zanieczyszczeniem.

2.4.6. Ocena potencjału energetycznego i surowcowego wód termalnych w miastach powiatowych i wojewódzkich wraz z analizą geosrodowiskowych oraz ekonomicznych uwarunkowań ich zagospodarowania

Termin: 01.01.2023 – 30.06.2024

Cel:

Wsparcie wykorzystania potencjału energii wód termalnych zlokalizowanych w obrębie wybranych miast mających powyżej 50 tys. mieszkańców.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wskazanie lokalizacji, w których eksploatacja wód termalnych byłaby opłacalna ekonomicznie przy założonych warunkach cenowych używanej energii z uwzględnieniem powstającego efektu ekologicznego. Opracowanie będzie przydatnym narzędziem planistycznym dla jednostek samorządu terytorialnego stanowiąc podstawę do budowy strategii ekologicznego rozwoju obszarów zurbanizowanych. Wypracowana metodyka i uzyskane doświadczenia pozwolą w przyszłości kontynuować realizację zadania w innych zurbanizowanych obszarach naszego kraju, poza Niżem Polskim.

2.5. Ocena możliwości występowania złóż kopalin dla produkcji surowców krytycznych i niekonwencjonalnych oraz źródeł tych surowców w Polsce wraz z ich dokumentowaniem**2.5.1. Ocena możliwości pozyskiwania surowców rzadkich (w szczególności niektórych metali) z obszarów i złóż do tej pory nie rozpoznawanych pod tym kątem**

Termin: 06.12.2018 – 21.01.2021

Cel:

Zbadanie możliwości występowania pierwiastków takich jak Co, V, Bi, Te w kilku zarzuconych złożach w Polsce.

Do analizy wytypowano następujące złoża:

- złoża złota na Dolnym Śląsku jako potencjalne źródło Bi i Te,
- złoża saprolitowe niklu w Szklarach jako potencjalne źródło Co i Cr,
- złoża Sn w Sudetach jako potencjalne źródło Bi,
- mineralizacja magmowa Fe-Ti w skałach ofiolitu sudeckiego jako potencjalne źródło wanadu.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Stwierdzono, że jedynie złoża siarczków złota występujące w Sudetach można traktować jako potencjalne źródło pierwiastków śladowych (bizmutu czy telluru), ponieważ tamtejsze średnie zawartości Te i Bi są wyższe niż w cechsztyńskich rudach miedzi. W pozostałych przypadkach koncentracje poszukiwanych pierwiastków są zbyt niskie.

2.5.2. Ocena potencjału złożowego REE w Polsce

Termin: 06.12.2018 – 22.01.2021

Cel:

Podsumowanie obecnego stanu wiedzy na temat występowania REE w Polsce oraz dokonanie pilotażowej oceny perspektyw ich nagromadzeń.

Przedsięwzięciem objęto następujące obszary naturalnych i antropogenicznych wystąpień REE w Polsce:

- masyw Tajna,
- Sudety i blok przedsudecki,
- cechsztyńską formację miedzionośną z obszaru monokliny przedsudeckiej,
- strefy związane z waryscyjskim magmatyzmem i wystąpieniami złóż porfirowych na bloku małopolskim i bloku górnośląskim,
- formacje klastyczne z pogranicza triasu i jury oraz kredowe formacje fosforytonośne w obniżeniu mezozoicznym Gór Świętokrzyskich,
- hałdy przemysłu chemicznego po przeróbce fosfogipsów.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Stwierdzono, że największe zawartości pierwiastków ziem rzadkich występują w koncentratkach minerałów ciężkich z piasków bałtyckich, w fosfogipsach z Wizowa i w otworze Niekłań PIG-1.

Przedmiotem dalszych prac w zakresie rozpoznania REE w różnych perspektywicznych formacjach geologicznych w Polsce powinny być:

- zasoby minerałów ciężkich w kopalnych osadach piasków bałtyckich, szczególnie obszary perspektywiczne położone na NE od pól złożowych objętych dokumentacją zasobową „Ławica Odrzana”, wstępnie rozpoznane obszary na Ławicy Słupskiej oraz podwodny skłon (paleomierzeja) Półwyspu Helskiego,
- formacje fosforytonośne na obrzeżu Gór Świętokrzyskich,
- drobnoziarniste skały górnego triasu i dolnej jury na Niżu Polskim z uwagi na silne wzbogacenia w LREE np. otwór Niekłań PIG-1,
- powierzchniowe i płytko zalegające strefy wystąpień hornfelsów na kontakcie z intruzjami granitoidowymi masywu karkonoskiego w rejonie Szklarskiej Poręby Dolnej.

2.5.3. Weryfikacja próbek geologicznych pod kątem zawartości LREE i HREE i niektórych pierwiastków promieniotwórczych oraz niektórych innych pierwiastków

Termin: 06.12.2018-22.01.2021

Cel:

Ocena zawartości REE, U, Th, Hf i Zr w rdzeniach wiertniczych pochodzących ze skał osadowych z terytorium Polski z wyłączeniem obszaru Polski północno-wschodniej.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Stwierdzono istnienie jedynie nieznacznych wzbogaceń w metale ziem rzadkich i Th w:

- piaskowcach ediakarskich serii żarnowieckiej (Kościerzyna),
- kambryjskich utworach drobnokrystalicznych syneklizy perybałtyckiej (Żarnowiec),
- skałach karbońskich basenu lubelskiego (Chełm).

2.5.4. Ocena zawartości niektórych pierwiastków śladowych w solach K-Mg

Termin: 06.12.2018 – 10.2020

Cel:

Uzyskanie dokładnej informacji o zawartości szeregu pierwiastków (np. Br, I, Li, Ce, Co, Cr, Ga, La, Ni, Rb, Sr, Se, V, Zn, Pb, Cu) w permskich wystąpieniach soli potasowo-magnezowych w Polsce.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Stwierdzono, że utwory cyklotemów PZ2 i PZ3 nie stanowią ekonomicznie opłacalnego źródła pozyskiwania pożądanych rzadkich pierwiastków takich jak lit, rubid, stront czy uran. Omawiane utwory są potencjalnym źródłem bromu, o ile znajdzie się dla tego pierwiastka szersze zastosowanie.

2.5.5. Ocena zawartości niektórych pierwiastków śladowych w skałach żyłowych, metasomatycznych i innych

Termin: 06.12.2018 - 22.01.2021

Cel:

Zbadanie jakościowo-ilościowe pod kątem geochemiczno-mineralogicznym możliwości występowania pierwiastków śladowych w złożu barytu i fluorytu w Jeżowie Sudeckim oraz określenie wieku i sukcesji procesów magmowych w rejonie tego złoża.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport, w którym stwierdzono, że wystąpienia pierwiastków śladowych w złożu Ba-F w Jeżowie Sudeckim nie mają znaczenia surowcowego.

2.5.6. Wstępna ocena możliwości pozyskania metali i pierwiastków z wód podziemnych

Termin: 01.07.2017-30.09.2020

Cel:

Sprawdzenie zawartości cennych pierwiastków (m.in. B, Br, I, K, Li, Mg, Mn, Sr, I, U, REE) w wodach podziemnych pochodzących z odwodnienia wyrobisk górniczych przy wydobyciu miedzi, cynku, ołowiu, soli, siarki, gipsu, gazu ziemnego, węgla kamiennego i brunatnego oraz eksploatowanych złóż wód leczniczych i termalnych w wybranych lokalizacjach.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wyniki badań wskazały, że wody podziemne towarzyszące złożom surowców w Polsce zawierają zasoby cennych pierwiastków w bardzo zróżnicowanych ilościach. W 41 badanych obiektach oszacowane zasoby surowców znajdują się w ilościach, które nie są perspektywiczne. Jednak w pozostałych 29 zakładach wody pompowane ze złóż surowców zawierają podwyższone stężenia kilku pierwiastków (B, Br, I, K, Li, Mg i Mn). Jeśli zostałyby one skutecznie odzyskane, mogą stanowić potencjalny dodatkowy dochód dla przemysłu wydobywczego, czy geotermalnego.

Cel szczegółowy 3. Zapewnienie sprzyjających warunków prawnych dla obecnych i przyszłych inwestorów oraz rozwój i unowocześnienie branży geologiczno-górnictwa

3.1. Zmiana prawa ukierunkowana na uproszczenia oraz przyspieszenie postępowań związanych z prowadzeniem działalności geologiczno-górnictwa

Termin: 01.2021 - teraz

Cel:

Przyspieszenie i uproszczenie postępowań związanych z prowadzeniem działalności geologiczno-górnictwa. W jego ramach w Ministerstwie Klimatu i Środowiska procedowana jest nowelizacja Prawa geologicznego i górnictwa.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Nowelizacja ustawy, która usprawni procedurę ujawniania złóż kopalin w dokumentach planistycznych m.in. dzięki włączeniu do niej, w sposób pośredni, podmiotów najbardziej zainteresowanych zmianą tj. przede wszystkim przedsiębiorców ubiegających się o koncesje (którzy wcześniej uzyskali decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczną/dodatek do dokumentacji geologicznej), a także poprzez wprowadzenie rozwiązania dyscyplinującego gminy do terminowego wprowadzania złóż do studium i planu miejscowego pod rygorem nałożenia kary pieniężnej.

3.2. Zmiana prawa w zakresie dotyczącym ochrony udokumentowanych złóż kopalin (w powiązaniu z celem szczegółowym Ochrona złóż kopalin)

Termin: 01.2021 - teraz

Cel:

Zwiększenie ochrony przed zabudową cennych złóż kopalin.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Nowelizacja ustawy, w której proponuje się wprowadzenie definicji ustawowej złoża strategicznego, rozumianego jako złożo kopaliny, które ze względu na jego znaczenie dla gospodarki lub bezpieczeństwa kraju podlega szczególnej ochronie prawnej. Status złoża strategicznego może być nadany zarówno dla całego złoża, jak i dla jego części.

Dla złóż strategicznych wprowadzone zostaną regulacje szczególne. Z najbardziej znaczących zmian należy wymienić:

- wprowadzenie rocznego terminu do ujawnienia w dokumentach planistycznych (zarówno w studium, jak i w planie miejscowym). Dotyczy to również złóż węglowodorów, co oznacza, że termin ujawnienia ich obszarów ulegnie wydłużeniu w stosunku do aktualnego brzmienia przepisu o 6 miesięcy, a przy złożach innych niż złoża strategiczne – 2 lata),

- zasadę, że koszt zmiany dokumentów planistycznych gminy poniesie podmiot, który otrzymał decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczną.

Jeśli chodzi o pozostałe złoża do najważniejszych zmian należy zaliczyć:

- obowiązek wprowadzenia złoża kopaliny nie tylko do studium, ale również do planu miejscowego (o ile taki obowiązuje),

- wprowadzenie analogicznie, jak w przypadku studium, terminu, w którym złoża kopaliny powinno zostać ujawnione w planie miejscowym (o ile obowiązuje) oraz możliwości wydania zarządzenia zastępczego w przypadku, gdy gmina nie wykona swojego obowiązku w ustawowym terminie,

- możliwość (ale nie obowiązek) dokonania zmiany dokumentów planistycznych na koszt podmiotu, na rzecz którego wydana została decyzja zatwierdzająca dokumentację geologiczną.

Istotnym dla obydwu kategorii złóż są rozwiązania polegające na wprowadzeniu dla gmin prawnej możliwości do dokonania jednoczesnej zmiany studium i planu miejscowego.

3.3. Cyfryzacja projektów robót geologicznych i dokumentacji oraz informatyzacja postępowań związanych z działalnością geologiczną i górnictwem

3.3.1. Aktualizacja map koncesji z uwzględnieniem aktualnych granic złóż objętych własnością górnictwem

Termin: 01.01.2021 - 31.12.2023

Cel:

Comiesięczna aktualizacja map koncesji geologicznych, plików shapefile oraz usług WMS, w których będą przedstawiane i udostępniane informacje opisowe i przestrzenne o:

- koncesjach na poszukiwanie i/lub rozpoznawanie, wydobywanie kopaliny udzielonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, wnioskach na udzielenie tych koncesji oraz obszarach, na których trwa procedura udzielania koncesji,

- koncesjach na wydobywanie wód leczniczych, termalnych i solanek oraz projektach robót geologicznych na poszukiwanie, rozpoznawanie wód leczniczych, termalnych i solanek udzielonych przez marszałków województw, z jednoczesnym uwzględnieniem aktualnych granic złóż objętych własnością górnictwem.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Mapy koncesji geologicznych wraz z prezentacją graficzną aktualnych informacji opisowych i przestrzennych wydane w formie drukowanej oraz elektronicznej, pliki shapefile udostępnione na stronie Centralnej Bazy Danych Geologicznych w Menedżerze pobierania, oraz usługa WMS służąca do przeglądania map w przeglądarce internetowej.

3.4. Wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących tzw. złóż antropogenicznych jako substytutowych źródeł surowców mineralnych pochodzących ze źródeł pierwotnych

Cel:

Uregulowanie stanu prawnego składowisk odpadów pogórnictwowych i poprzemysłowych, zawierających surowce krytyczne i strategiczne.

Działania w 2022 roku:

W dniu 21 września 2022 roku powołano w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Zespół doradczy do spraw Gospodarki o Obiegu Zamkniętym. Do zakresu działania Zespołu doradczego należy:

1) wsparcie Pełnomocnika Ministra do spraw gospodarki o obiegu zamkniętym w usprawnieniu działań Ministerstwa Klimatu i Środowiska w obszarze gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym w ramach

realizacji „Mapy drogowej transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”, w zakresie kompetencji Ministra;

2) opiniowanie oraz proponowanie systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym w perspektywie krótko- i długoterminowej w zakresie kompetencji Ministra;

3) wymiana wiedzy o wszelkich zdarzeniach mogących mieć istotny wpływ na prowadzenie przez Ministra polityki związanej z transformacją w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.

W ramach prac Zespołu bierze udział przedstawiciel Wydziału Polityki Surowcowej Państwa w celu wypracowania rozwiązań związanych z zagospodarowaniem złóż antropogenicznych.

3.5. Rozwój nowych technologii w zakresie wydobycia surowców (metan z pokładów węgla, gaz syntezowy, produkcja i magazynowanie wodoru, składowanie CO₂).

Termin: 05.2022

Cel:

Rozwój i unowocześnienie branży geologiczno-górnictwej.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

W dniu 18.05.2022 r. skierowano pismo do Ministra Edukacji i Nauki z prośbą o wsparcie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju projektów badawczych związanych z rozwojem nowych technologii w zakresie wydobycia surowców. Dodatkowo przedstawiciel MEiN został włączony do prac Międzyresortowego Zespołu ds. Polityki Surowcowej Państwa.

3.5.1. Wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących magazynowania i składowania substancji w górotworze

Termin: 01.2021 – w trakcie realizacji

Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 sierpnia 2021 r. powołano Zespół do spraw rozwoju technologii wychwytu, składowania i wykorzystania CO₂ do którego zadań należy:

1) przeprowadzenie analizy oraz weryfikacja wyników wcześniej podejmowanych działań dotyczących źródeł CO₂ w Polsce, z uwzględnieniem jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych, zasilanych paliwami kopalnymi (gazem ziemnym, węglem kamiennym i węglem brunatnym), dla których uzasadniona byłaby budowa instalacji wychwytu CO₂;

2) realizacja zadań wynikających z umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego, w szczególności w zakresie minimalizacji negatywnych skutków gospodarczych oraz wzmocnienia bilansu systemu energetycznego;

3) przeprowadzenie weryfikacji i analizy potencjalnych lokalizacji składowania CO₂ w Polsce;

4) przeprowadzenie analizy mającej na celu ustalenie trybu prac i proponowanego podmiotu odpowiedzialnego za wybór tras oraz wykonanie rurociągów transportowych CO₂, wraz z niezbędną towarzyszącą infrastrukturą przesyłową;

5) przeprowadzenie analizy w zakresie możliwości transportu CO₂ za pomocą cystern lub kolei, jako alternatyw dla rurociągów;

6) przeprowadzenie analizy w zakresie możliwych modeli finansowania wstępnych studiów wykonalności instalacji technologii CCS/U lub weryfikacja już wykonanych projektów tego typu;

7) przygotowanie rekomendacji do sporządzenia specyfikacji zamówienia na wykonanie wstępnych studiów wykonalności projektów technologii CCS/U oraz wytycznych do ich przeprowadzenia przez zainteresowane podmioty, w tym analiza metodologii oraz założeń technicznych i makroekonomicznych;

8) przygotowanie rekomendacji w zakresie budowy instalacji wychwytu, składowania i wykorzystania CO₂, na podstawie przeprowadzonych przez zainteresowane podmioty studiów wykonalności, w tym wskazanie ich priorytetowych lokalizacji;

9) przeprowadzenie analizy w zakresie możliwych modeli finansowania inwestycji w projekty technologii CCS/U, z uwzględnieniem wykorzystania środków europejskich i innych środków zagranicznych;

10) wypracowanie rozwiązań mających na celu ułatwienie bieżącej współpracy pomiędzy przedstawicielami ministerstw, branży energetycznej oraz sektorem badawczo-rozwojowym w zakresie technologii CCS/U;

11) przygotowanie rekomendacji w zakresie strategii komunikacji nakierowanej na edukację zwiększającą świadomość i wiedzę oraz akceptację społeczną dla poszczególnych elementów łańcucha technologii CCS/U;

12) analiza możliwości wykorzystania technologii CCS/U w kontekście integracji sektora energetycznego z innymi sektorami, w tym w gospodarce wodorowej;

13) analiza potencjalnych przedsięwzięć krajowych pozwalających na wykorzystanie wychwyconego CO₂ na cele gospodarcze; 14) konsultacja bieżących spraw związanych z rozwojem technologii CCS/U w Polsce.

W kwestii magazynowania wodoru trwa uzupełnienie obecnego stanu prawnego o przepisy regulujące wprost prowadzenie działalności w zakresie podziemnego bezzbiornikowego magazynowania wodoru, w szczególności uzupełnienie braku przepisów umożliwiających przedsiębiorcy, który poniósł koszty rozpoznania i eksploatacji złoża, bezpośrednie przejście do działalności polegającej na magazynowaniu substancji.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Projekt nowelizacji Prawa geologicznego i górniczego, w którym:

- proponuje się rezygnację w ustawie z koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla. Działalność taka odbywałaby się na podstawie projektu robót geologicznych, zatwierdzanego w drodze decyzji przez Głównego Geologa Kraju,

- następuje rozszerzenie przesłanek do odmowy zatwierdzenia PRG dla działalności na podstawie dyrektywy 2009/31/WE,

- przewidziano rozszerzenie możliwości prowadzenia działalności na podstawie dyrektywy 2009/31/WE o projekty inne niż demonstracyjne w rozumieniu Pgg, w tym te, które nie spełniają minimalnych warunków brzegowych określonych w dyrektywie, to jest przewidują łączne składowanie poniżej 100 kiloton CO₂,

- zaproponowano wprowadzenie przepisów, które umożliwią połączenie wydobywania węglowodorów ze złoża z zastosowaniem intensyfikacji wydobywania polegającej na zatłaczaniu CO₂ do złoża z jednoczesnym podziemnym składowaniem CO₂.

3.5.2. Ocena stopnia szczelności oraz charakterystyka geologiczna i geomechaniczna wybranych struktur na potrzeby podziemnego magazynowania i składowania substancji na obszarze Niżu Polskiego

Termin: 01.01.2022 - 31.03.2024

Cel:

Ocena szczelności i geologiczna charakterystyka trzech struktur solankowych w utworach mezozoiku na obszarze Niżu Polskiego, wybranych na potrzeby lokalizacji magazynów/składowisk substancji oraz ocena stabilności i szczelności kawern solnych (na przykładzie 3 lokalizacji w obrębie złóż pokładowych Wyniesienia Łeby).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport zawierający m.in. wytyczne do opracowania projektów robót geologicznych dla wybranych struktur geologicznych. Wytyczne te obejmą opis przykładowego zakresu, metodyki, przydatności i szacunki kosztów tych badań. Wytyczne na potrzeby opracowania projektu robót geologicznych dla wytypowanych 3 struktur solankowych oraz 3 lokalizacji dla kawern w pokładach soli obejmą analogiczny zakres.

3.5.3. Zasady dokumentowania warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby podziemnego bezzbiornikowego magazynowania i składowania**Termin: 01.03.2020 – 31.03.2023****Cel:**

Gromadzenie, udostępnianie, przetwarzanie i archiwizowanie informacji geologicznej,

- upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o geologii inżynierskiej poprzez wdrażanie dobrych praktyk do sporządzania dokumentacji geologiczno-inżynierskich na potrzeby podziemnego bezzbiornikowego magazynowania i składowania,

- opracowywanie publikacji dotyczącej zasad dokumentowania warunków geologiczno-inżynierskich, wydanej w liczbie 500 egzemplarzy w formie książkowej oraz udostępnienie w formie elektronicznej na stronie internetowej <http://atlasy.pgi.gov.pl>.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Opracowanie zasad dokumentowania warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby podziemnego bezzbiornikowego magazynowania i składowania. Publikacja zostanie udostępniona publicznie.

Cel szczegółowy 4. Ochrona złóż kopalin

4.1. Analiza możliwości zabezpieczenia dostępu do złóż kopalin poprzez ich czasowe wykorzystanie dla celów OZE, rolnictwa, leśnictwa, terenów zieleni (w tym ogrodów działkowych), wód, turystyki sportu i rekreacji.

Termin: 03.2022 – w trakcie realizacji

Cel:

Zabezpieczenie złóż kopalin poprzez wykorzystanie terenu leżącego nad nimi dla celów OZE, rolnictwa, leśnictwa, terenów zielonych (w tym ogrodów działkowych), zbiorników wód, oraz turystyki sportu i rekreacji.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Departament Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska wytypował 35 złóż kopalin, których tereny nad złożem można zalesić poprzez przystąpienie do programu Lasów Państwowych polegającego na dobrowolnym wykupie ziemi należącej do obywateli pod zalesienie.

W nowelizowanej ustawie Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (UD280), zaproponowano zmiany dotyczące dopuszczenia instalacji OZE na terenach ponad złożami kopalin wydobywanych metodą odkrywkową. Realizacja tego typu przedsięwzięć napotykała do tej pory wyraźne utrudnienia i zgodnie z dotychczasową kształtującą się linią orzeczniczą ochrona tych złóż miała charakter bezwzględny, tj. wyłączający możliwość jakiegokolwiek zabudowy, w tym OZE.

4.2. Wytypowanie złóż kopalin o znaczeniu strategicznym dla gospodarki krajowej i regionalnej na podstawie wypracowanych metod ich waloryzacji

Termin: 27.04.2021

Cel:

Wytypowanie listy złóż strategicznych dla gospodarki Polski.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Opracowanie „Waloryzacja złóż kopalin wg aktualnego stanu ich udokumentowania, dla wszystkich rodzajów kopalin” zostało wykonane przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Sporządzono wykaz złóż o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym i ponadkrajowym oraz wykaz złóż strategicznych i uznanych za równorzędne oraz będących źródłem dla surowców kluczowych i krytycznych.

Opracowana lista złóż strategicznych zostanie wykorzystana podczas prowadzenia postępowań związanych z ochroną złóż kopalin.

4.2.1. Ocena potencjału zasobowego złóż węgla kamiennego zachodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego w aspekcie występowania węgla do celów energetycznych

Termin: 01.01.2022 - 31.12.2022

Cel:

Wytypowanie złóż węgla kamiennego lub ich części, które powinny zostać objęte szczególną ochroną w ramach działań zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Wyznaczenie najbardziej predestynowanych do ochrony partii złóż z potencjałem zasobowym węgla do celów energetycznych zostanie wykonane na podstawie rankingu ujmującego kryteria geologiczno-zasobowe, górnicze i środowiskowe.

Przedmiotem prac będą złoża węgla kamiennego w zachodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, w których obok węgla koksowego w znaczących ilościach występuje węgiel do celów energetycznych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Raport zawierający szczegółowe wyniki i wykaz predestynowanych do ochrony złóż węgla kamiennego i ich partii z zasobami węgla do celów energetycznych.

4.2.2. Złoża strategiczne – kwalifikowanie, ewidencjonowanie i wsparcie w postępowaniu administracyjnym dla MKiŚ

Termin: 01.04.2023 – 31.12.2025

Cel:

Utworzenie listy złóż strategicznych w drodze postępowań administracyjnych w celu zwiększenia ich ochrony m.in. przed zabudową, co umożliwi w przyszłości podjęcie ich eksploatacji.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Prowadzenie ewidencji złóż strategicznych i wsparcie działań organu administracji geologicznej w prowadzeniu postępowań o uznanie złoża za strategiczne. Ochrona złóż kopalin.

4.3. Monitoring obowiązku ujawniania w dokumentach planistycznych złóż kopalin oraz sposobu zagospodarowania terenów znajdujących się ponad złożami kopalin, ze szczególnym uwzględnieniem złóż kopalin o znaczeniu strategicznym dla gospodarki krajowej i regionalnej

4.3.1. Opiniowanie/uzgadnianie dokumentów planistycznych w kontekście ochrony złóż kopalin

Termin: Zadanie prowadzone jest w sposób ciągły.

Cel:

Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów planistycznych przez Wydział Ochrony Złóż Departamentu Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej w celu zapobieżenia zabudowie złóż kopalin będących szczególnie istotnymi dla gospodarki kraju.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

W 2021 roku do Wydziału Ochrony Złóż do opiniowania lub uzgodnienia trafiło około 17 tys. spraw z czego około 1800 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 320 studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, 11 tys. warunków zabudowy, około 2300 inwestycji celu publicznego, 8 planów morskich, 74 konstrukcje morskie, około 2600 zawiadomień i około 70 zezwoleń na zbycie, dzierżawę lub sprzedaż nieruchomości położonej na terenie górniczym. W 2022

roku do Wydziału Ochrony Złóż trafiło około 17 tys. spraw, z czego około 2655 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 596 studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, 8666 warunków zabudowy, około 1673 inwestycji celu publicznego, 4 planów morskich, 176 konstrukcje morskie, około 2304 zawiadomień, dzierżawę lub sprzedaż nieruchomości położonej na terenie górniczym.

4.3.2. Monitoring obowiązku ujawniania złóż kopalin przez samorządy

Termin: Zadanie prowadzone jest w sposób ciągły.

Cel:

Kontrola samorządów pod kątem ujawniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego złóż kopalin.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wydział Ochrony Złóż Departamentu Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska prowadzi monitoring działań samorządów w zakresie ujawniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego złóż kopalin.

Efektem zadania jest ochrona złóż kopalin przed zabudową.

4.3.3. Monitoring obowiązku prowadzenia przez wojewodę działań w zakresie zarządzeń zastępczych prowadzących do wprowadzania złóż do dokumentów planistycznych

Termin: Zadanie prowadzone jest w sposób ciągły.

Cel:

Kontrola wojewodów pod kątem wydawania zarządzeń zastępczych w zakresie ujawniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego złóż kopalin.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Wydział Ochrony Złóż Departamentu Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska prowadzi monitoring działań wojewodów w zakresie wydawania zarządzeń zastępczych mających na celu wprowadzenie złóż do dokumentów planistycznych.

Efektem zadania jest ochrona złóż kopalin przed zabudową.

4.3.4. Monitoring sposobu zagospodarowania terenu ponad złożami strategicznymi

Termin: 01.2021 – w trakcie realizacji

Cel:

Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace legislacyjne w zakresie Prawa geologicznego i górniczego mające na celu wprowadzenie instrumentów prawnych dających możliwość monitoringu sposobu zagospodarowania terenów nad złożami strategicznymi (UD280).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Zwiększona ochrona złóż uznanych za strategiczne przed zabudową.

4.3.5. Prowadzenie postępowań w zakresie nadawania statusu złóż strategicznych

Termin: 01.2021 – w trakcie realizacji

Cel:

Nadawanie statusu złóż strategicznych złożom, które są szczególnie cenne dla gospodarki kraju - propozycja zmian w Pgg (UD280).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Nowelizacja Prawa geologicznego i górniczego ma wprowadzić instrumenty prawne dające możliwość prowadzenia postępowań w zakresie nadawania statusu złóż strategicznych.

Cel szczegółowy 5. Współpraca międzynarodowa w zakresie zabezpieczenia dostępu do surowców

5.1. Określenie instrumentów wsparcia polskich podmiotów prowadzących poszukiwania oraz pozyskujących surowce strategiczne i krytyczne z zagranicy – z uwzględnieniem współpracy z państwową służbą geologiczną.

5.2. Określenie zasad współpracy międzynarodowej w zakresie zabezpieczania dostępnych złóż kopalin (określonych w ramach prac analitycznych) z uwzględnieniem uwarunkowań m.in. prawnych obowiązujących w krajach, w których planowane będą takie działania.

Cel:

W ramach zadania trwają prace zmierzające do nawiązania współpracy państwowej służby geologicznej ze swoimi odpowiednikami w innych krajach. Głównym celem będzie prowadzenie wspólnych prac badawczych w tych krajach, które mają na celu obniżenie ryzyka prowadzenia inwestycji zagranicznych przez polskie podmioty w zakresie geologii i górnictwa.

Zadanie polega na:

- intensyfikacji zaangażowania pracowników służby geologicznej w działalność organizacji i stowarzyszeń międzynarodowych;
- nawiązaniu kontaktów ze służbami geologicznymi państw posiadających zasoby surowców ważnych dla gospodarki RP;
- nawiązywaniu współpracy międzynarodowej z europejskimi i światowymi organizacjami naukowymi i badawczo-rozwojowymi w zakresie realizacji projektów naukowych i badawczo-innowacyjnych finansowanych z różnych programów (np. Horizon Europe).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Nawiązanie współpracy międzynarodowej przez państwową służbę geologiczną z zagranicznymi odpowiednikami oraz organizacjami naukowymi zajmującymi się tematyką surowcową w celu obniżenia ryzyka podejmowania w tych krajach inwestycji.

5.2.1. Współpraca z Mongolią

Współpraca z Mongolią jest wieloletnia. W przeszłości prowadzona była na podstawie projektów oraz umów międzynarodowych (Międzynarodowe Ekspedycje Geologiczne, Program Badań Geologicznych). W wyniku przeprowadzonych prac geologicznych rozpoznano i udokumentowano wiele obszarów występowania złóż różnych surowców.

W latach 2020-2021 odnotowano ożywienie kontaktów. 24.11.2021 r. w Ułan Bator, podpisano Porozumienie o współpracy pomiędzy służbami geologicznymi (MoU). Tym samym nawiązano bezpośrednią współpracę geologiczną pomiędzy krajami. Zakres MoU obejmuje m. in. wspólne projekty (dotyczące minerałów krytycznych, pierwiastków ziem rzadkich i metali) oraz wspólne badania w zakresie identyfikacji, dokumentowania i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi.

Podpisanie Memorandum umożliwiło rozpoczęcie planowanego zadania państwa wykonywanego przez państwową służbę geologiczną - "Poszukiwania surowców krytycznych w Azji (Mongolia)". Realizacja zadania przewidziana jest do 31.12.2024. Efektem rzeczowym zadania będzie opracowanie raportu z wykonanych prac oraz programu oraz baza danych (do 30.06.2025). Zadanie ma na celu rozpoznanie i ocenę geologiczną danych z różnych regionów Mongolii pod kątem wydobycia surowców krytycznych oraz analizę i interpretację wyników badań. Raport ma zawierać ocenę geologiczną surowców krytycznych, szacowane zasoby oraz wartość gospodarczą w aspekcie zaspokojenia potrzeb polskiego przemysłu.

5.2.2. Współpraca z Demokratyczną Republiką Konga

19 listopada 2019 r. w Kinszasie podpisano porozumienie pomiędzy Państwowym Instytutem Geologicznym - PIB a kongijskim Centre de Recherches Géologiques et Minières (CRGM), dotyczące współpracy naukowej i technicznej w dziedzinie nauk o Ziemi. Planowane są wzajemne wizyty naukowców i specjalistów, szkolenia, organizacja wspólnych sympozjów, konferencji, prac terenowych i badań naukowych. Zakres tematyczny przyszłej współpracy jest bardzo szeroki i obejmuje m.in. kartografię geologiczną, badania i monitoring wód podziemnych oraz wymianę doświadczeń w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobycia surowców mineralnych.

5.2.3. Współpraca z Uzbekistanem

W wyniku nawiązanych kontaktów bilateralnych z Uzbekistanem 9.05.2022 r. zawarto porozumienie o współpracy pomiędzy Państwowym Instytutem Geologicznym – Państwowym Instytutem Badawczym, (Warszawa, Rzeczpospolita Polska) oraz Państwowym Komitetem Republiki Uzbekistanu ds. Geologii i Zasobów Mineralnych,(Taszkient, Republika Uzbekistanu) – MoU. Tym samym nawiązano bezpośrednią współpracę geologiczną pomiędzy krajami. Zakres MoU obejmuje m.in. prowadzenie wspólnych badań w zakresie rozpoznawania, dokumentowania i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi (w szczególności węglowodorów i surowców krytycznych), w tym określenie warunków inwestowania i podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych.

Obecnie ustalane są dalsze działania umożliwiające realizację bilateralnej współpracy i konkretnych projektów.

5.2.4. Współpraca z Ukrainą

W dniu 23.06.2022 r. podpisano porozumienie o współpracy w zakresie geologii i surowców Państwowym Instytutem Geologicznym - Państwowym Instytutem Badawczym a Państwową Służbą Geologiczną i Badań Podziemnych Ukrainy.

Zakres współpracy obejmuje:

- prowadzenie badań i realizację prac w zakresie górnictwa, w tym poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin (ze szczególnym uwzględnieniem surowców krytycznych i strategicznych) oraz wymianę doświadczeń w dziedzinie ujednoczenia przepisów prawnych w sektorze górnictwym;
- kartografię geologiczną i metody obrazowania gromadzonych danych;
- rozpoznanie warunków hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich, badania wód podziemnych i ich ochrona przed degradacją zasobową i ilościową;
- monitoring środowiska z rozpoznawaniem i prognozowaniem geozagrożeń;
- analizę potencjału geologicznej sekwestracji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych;

- badania warunków składowania odpadów oraz magazynowania substancji użytecznych w strukturach geologicznych;
- modelowania numerycznego procesów i struktur geologicznych;
- studium dobrych praktyk w zakresie gromadzenia, przechowywania i udostępniania geologicznych zbiorów archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych, wraz z możliwością użyczenia i wymiany kolekcji geologicznych;
- badania georóżnorodności, ochronę środowiska i dziedzictwa geologicznego;
- współpracę przy problemach badawczych i projektach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, wzajemne udoskonalanie technik i metod analiz geologicznych;
- analizę rozwoju technologii pozyskania surowców krytycznych i strategicznych ze złóż antropogenicznych, hałd i zwałowisk;
- zaangażowanie ekspertów z obu stron w celu przeprowadzenia studiów wykonalności dotyczących perspektyw zagospodarowania ukraińskich złóż surowców krytycznych w aspekcie "zielonej transformacji";
- poszukiwania nowych lokalizacji występowania rud, w tym przygotowania ekspertyz dotyczących perspektywicznych stref poszukiwawczych.

W ramach realizacji porozumienia odbyły się dwa spotkania (w formie seminarium) służące wymianie doświadczeń (21.09.2022 r. oraz 11.10.2022 r.)

5.2.5. Współpraca z Kazachstanem

7.06.2022 r. odbyło się spotkanie z Ambasadą Kazachstanu w Polsce. Strona polska przygotowała draft porozumienia, a następnie przekazała go do strony kazachskiej. Planowane jest podpisanie memorandum o współpracy w zakresie geologii pomiędzy służbami geologicznymi obu krajów w pierwszym kwartale 2023 r.

Polska aktywnie uczestniczy również w kształtowaniu procesu współpracy surowcowej pomiędzy UE a Kazachstanem związanego z podpisanym partnerstwem w zakresie łańcuchów wartości dotyczących zrównoważonych surowców, baterii i odnawialnego wodoru.

5.2.6. Współpraca z Indonezją

W dniu 23.09.2021 roku odbyło się spotkanie online z Indonezyjską Agencją Geologiczną z PIG-PIB oraz przedstawicielami MKiŚ. Obie służby zaprezentowały swoją działalność, co było wstępem do rozmów na temat możliwych obszarów współpracy dwustronnej. Draft porozumienia został przygotowany przez stronę polską i obecnie jest procedowany przez Indonezyjską Agencję Geologiczną.

5.2.7. Współpraca z Argentyną

Przekazano propozycję MoU pomiędzy służbami geologicznymi. Planowane jest podpisanie memorandum o współpracy w zakresie geologii pomiędzy służbami geologicznymi obu krajów w 2023 r.

5.2.8. Współpraca z Wietnamem

W dniu 29.04.2022 r. odbyło się spotkanie online z Wietnamskim Instytutem Nauk o Ziemi i Surowców Mineralnych z PIG-PIB oraz przedstawicielami MKiŚ. Oba instytuty zaprezentowały swoją działalność, co było wstępem do rozmów na temat możliwych obszarów współpracy dwustronnej.

W dniu 10.06.2022 r. miało miejsce drugie spotkanie online. Obie służby zaprezentowały obszary związane z geozagrożeniami i surowcami mineralnymi. Obecnie MoU jest analizowane przez stronę wietnamską. Planowane podpisanie MoU w 2023 roku.

5.2.9. Współpraca z Republiką Dominikany

W dniu 03.11.2022 r. podpisano porozumienie pomiędzy służbami geologicznymi Polski i Dominikany, które pozwoli na wspólne prowadzenie prac badawczych, a tym samym będzie umożliwiło weryfikację danych geologicznych w Dominikanie w celu podjęcia ewentualnych inwestycji przez polskich przedsiębiorców. Zakres współpracy obejmuje m.in. prowadzenie wspólnych badań w zakresie rozpoznawania, dokumentowania, i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi (w szczególności surowców energetycznych i krytycznych dla obu stron).

5.3. Działanie w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin surowców występujących na dnie oceanicznym (MODM, IOM) – Realizacja Programu PRoGeO

Cel:

Celem Programu jest zwiększenie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju poprzez podjęcie działań zmierzających do zwiększenia bazy zasobowej złóż kopalin, a docelowo eksploatacji zasobów dna oceanicznego.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Zwiększenie krajowej bazy zasobowej o złoża znajdujące się na dnie oceanicznym.

5.3.1. Realizacja Programu Rozpoznania Geologicznego Oceanów (PRoGeO)

"Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów"(PRoGeO) to program realizowany w latach 2017-2033. Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw środowiska działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

W toku realizacji Programu w 2022 r. przeprowadzono pierwszy rejs naukowo-badawczy w obszarze polskiej koncesji na środkowym Atlantyku, w ramach Umowy w sprawie eksploracji siarczków polimetalicznych między Ministrem Środowiska RP a Międzynarodową Organizacją Dna Morskiego. W trakcie rejsu dokonano rozpoznania i zmapowania całego obszaru badań obejmującego całą koncesję - 10 000 km².

Wobec zebranych doświadczeń z realizacji Programu od momentu jego uchwalenia w 2017 r. oraz wpływu czynników zewnętrznych w 2022 r. uruchomiono działania związane z aktualizacją Programu, który jest zgłoszony do wykazu prac Rady Ministrów i po konsultacjach międzyresortowych. Przyjęcie nowelizacji Programu przez Radę Ministrów jest planowane na marzec 2023 r.

5.3.2. Współpraca Międzynarodowa w ramach Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM)

Delegacja Polska wzięła udział 27. sesji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego w 2022 r. podczas, której Polska zgłosiła szereg uwag do części negocjowanych regulacji, tak aby zabezpieczyć interesy RP odnoszące się do działalności poszukiwawczej (obecne) i wydobywczej (w przyszłości) w Obszarze (tj. na wodach międzynarodowych w rozumieniu Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza). Dzięki temu zabezpieczono przede wszystkim opłacalność już podjętych i realizowanych przedsięwzięć (w tym polskich badań na środkowym Atlantyku czy działalności Wspólnej Organizacji Interoceanmetal (IOM), której Polska jest członkiem).

5.3.3. Udział Polski we Wspólnej Organizacji Dna Morskiego „Interoceanmetal” (IOM)

W ramach uczestnictwa Przedstawiciela RP w Radzie Pełnomocnych IOM, zostały podjęte działania mające na celu wzmocnienie współpracy Państw-Stron w ramach IOM oraz działania przygotowujące do prowadzenia działalności wydobywczej - zgodnie z Art. 20 Porozumienia oraz interesem RP.

5.4. Monitoring działań eksploracyjnych i inwestycyjnych na świecie w zakresie surowców deficytowych dla Polski, górnictwo i geologia (2022 - 2023)

Termin: 2022-2023

Cel:

Monitorowanie działań eksploracyjnych i inwestycyjnych na świecie w obrębie kopalin do produkcji surowców zaliczonych do grupy tzw. surowców deficytowych dla Polski.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Comiesięczne raporty przygotowywane przez PIG dotyczące wyżej wymienionych zagadnień (tzw. aktualia).

Wiedza pozyskana w ramach monitoringu ma posłużyć przedsiębiorcom (np. informacje o trendach w światowym górnictwie i atrakcyjności projektów górniczych będą przydatne w kontekście podejmowania przez przedsiębiorców decyzji o rozszerzeniu działalności, imporcie, przyszłych relacjach popyt/podaż), think-tankom (np. przy przewidywaniu trendów zapotrzebowania na surowce) i administracji rządowej (np. do kształtowania ram dla działalności gospodarczej oraz właściwego reagowania wewnątrz kraju na sygnały gospodarcze z zewnątrz).

Cel szczegółowy 6. Pozyskiwanie surowców ze złóż antropogenicznych oraz wspieranie rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym

6.1. Inwentaryzacja składowisk odpadów wydobywczych oraz ocena potencjalnych możliwości ich wykorzystania prowadzona przez państwową służbę geologiczną

6.1.1. Mineralne surowce odpadowe nawałdach dawnego górnictwa i przetwórstwa kopalin Sudetów – baza danych wraz z mapami geochemicznymi wybranych obiektów w skali 1:10 000.

Termin: 2013-2017

Cel:

Rozpoznanie możliwości zagospodarowania materiału skalnego, zdeponowanego na starychwałdach, składowiskach odpadów górnictwa i przeróbczych, w osadnikach poeksploatacyjnych i innych tego typu obiektach jako przydatnych gospodarczo surowców odpadowych.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Utworzenie Geobazy HAŁDY zawierającej informacje o składowiskach odpadów górnictwa w obszarze Sudetów.

6.1.2. Mineralne surowce odpadowe nawałdach dawnego górnictwa i przetwórstwa kopalin Sudetów - etap II

Termin: 01.01.2019 – 31.03.2020

Cel:

Aktualizacja i prowadzenia utworzonej w I części bazy HAŁDY.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Aktualizacja Geobazy HAŁDY obejmującej 568 obiektów z terenu Sudetów uzupełniona o aspekt ich oddziaływania na środowisko,

- klasyfikacja 568 obiektów w aspekcie możliwości ich zagospodarowania, jako oferta dla inwestorów zainteresowanych gospodarczym wykorzystaniem mineralnych surowców odpadowych,
- wskazanie obiektów do objęcia stałym monitoringiem środowiskowym i/lub ochroną prawną.

6.1.3. Inwentaryzacja odpadowych źródeł surowców jako element komplementarnej oceny krajowego potencjału w zakresie pokrycia potrzeb surowcowych

Termin: 28.06.2019 - 30.09.2022

Cel:

Ocena potencjału źródeł wtórnych (hałd pogórnich i przemysłowych oraz bieżącego strumienia odpadów, zwłaszcza górniczych i przerobowych) dla włączenia surowców z tych obiektów i strumieni do krajowego zużycia, jako uzupełnienia surowców ze źródeł pierwotnych w ramach circular economy, w tym w oparciu o ewidencję tych obiektów sporządzoną po raz pierwszy dla całego kraju.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

- zinwentaryzowano 814 obiektów pogórnich i przemysłowych na terenie całego kraju,
- zaktualizowano geobazę HAŁDY, która obecnie obejmuje 1382 obiektów pogórnich i przemysłowych,
- sporządzono sprawozdanie zawierające opróbowanie hałd i wyniki badań specjalistycznych
- wytypowano 10 obiektów pogórnich i przemysłowych do wstępnej oceny możliwości wykorzystania surowców z hałd oraz wskazano dalsze kroki w celu opracowania odpowiedniej metodologii dokumentowania złóż antropogenicznych,

Dodatkowo przygotowano opracowanie pt. „Wstępna ocena stopnia odzysku surowców z ZSEE i analiza porównawcza na wybranych rynkach zagranicznych dla wskazania trendów w gospodarce surowcami ze źródeł pierwotnych i wtórnych”, z której wynika, że ZSEE może być w przyszłości potencjalnym źródłem pozyskiwania surowców. Surowce pochodzące z ZSEE mogą potencjalnie zmniejszyć import surowców deficytowych do kraju, ale nie zredukować wydobycie ze źródeł pierwotnych.

6.1.4. Ocena środowiskowa składowisk mineralnych surowców odpadowych dla terenu całej Polski wraz ze wskazaniem możliwości ich wykorzystania

Termin: 01.07.2022 - 31.12.2023

Cel:

Uzupełnienie Geobazy HAŁDY o określenie rzeczywistego lub potencjalnego oddziaływania zinwentaryzowanych w geobazie obiektów na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego (powietrze, wody podziemne i powierzchniowe, gleby, organizmy).

Ocena taka umożliwi klasyfikację poszczególnych składowisk w aspekcie możliwości wykorzystania zdeponowanych na nich mineralnych surowców odpadowych (do wykorzystania, do objęcia monitoringiem środowiskowych lub do objęcia ochroną prawną).

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Uzupełniona Geobaza HAŁDY.

Cel szczegółowy 7. Zapewnienie spójności strategii realizowanych przez spółki o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa oraz spółki realizujące misję publiczną z działaniami Głównego Geologa Kraju pełniącego funkcję Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa

7.1 Określenie wspólnych działań Głównego Geologa Kraju pełniącego funkcję Pełnomocnika Rządu ds. PSP oraz jednostki pełniącej funkcję państwowej służby geologicznej w zakresie realizacji strategii realizowanych przez spółki o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa oraz spółki realizujące misję publiczną – Projekt Strategiczny.

Realizacja celu szczegółowego 7 przygotowywana jest w trybie niejawnym.

Cel szczegółowy 8. Upowszechnianie wiedzy

8.1. Upowszechnianie i promowanie wiedzy w zakresie geologii i górnictwa w celu budowania świadomości społeczeństwa w ramach działań przewidzianych do realizacji w PSP2050

Termin: 09.2022 – w trakcie realizacji

Cel:

Dotarcie z informacjami na temat PSP2050 do możliwie największej liczby odbiorców w kraju poprzez projekty, które będą widoczne w sferach życia codziennego, uświadamiając istotność surowców mineralnych w życiu społecznym.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Przeprowadzenie działań informacyjnych głównie za pomocą internetu (poprzez publikację serii postów w mediach społecznościowych oraz przygotowanie serii podcastów dotyczących wskazanej problematyki), radia (cykl audycji radiowych) i prasy. Ponadto akcja informacyjna będzie obejmować wystawę plenerową na temat roli surowców w życiu codziennym, animację złożoną z plansz poprzednio opisanej wystawy prezentowanej w miejscach użyteczności publicznej np. komunikacji miejskiej, opracowanie broszury poświęconej surowcom mineralnym, prezentacje edukacyjne rozesłane do szkół, przygotowanie quizu na temat surowców mineralnych i prezentacji przedstawiającej miejsca dawnej eksploatacji, które zostały zwrócone naturze i dzisiaj są miejscami rekreacji.

Pierwszym etapem jest przygotowanie projektów/scenariuszy w zakresie 3 obszarów:

- ochrony złóż,
- roli i znaczenia surowców w życiu codziennym,
- nowych technologii stosowanych w ochronie środowiska.

8.1.1. Ochrona georóżnorodności, geoedukacja i geoturystyka

Termin: 01.01.2023 – 31.12.2025

Cel:

Popularyzacja georóżnorodności, geoedukacji i geoturystyki w Polsce oraz ochrona obiektów przyrody nieożywionej poprzez podniesienie świadomości społecznej i prawne zabezpieczenie najważniejszych stanowisk. Realizacja zadania umożliwi inwentaryzację georóżnorodności, rozwój jej ochrony oraz upowszechnianie wiedzy związanej z naukami o Ziemi.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Efektem zadania w kontekście PSP będzie kreowanie wśród społeczeństwa pozytywnego wizerunku do działalności geologiczno-górnicznej w kraju.

8.1.2. Edukacja geologiczna i działalność wystawiennicza Muzeum Geologicznego PIG-BIP

Termin: 01.01.2023 – 31.12.2024

Cel:

Podniesienie stanu wiedzy geologicznej w społeczeństwie, znajomości powiązań pomiędzy elementami środowiska abiotycznego i biotycznego oraz świadomości znaczenia tej wiedzy w życiu codziennym.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Kreowanie wśród społeczeństwa pozytywnego wizerunku do działalności geologiczno-górnicznej w kraju.

8.2. Przetłumaczenie PSP na język angielski

Termin: 05.2022

Cel:

Poszerzenie grona potencjalnych odbiorców treści Polityki Surowcowej Państwa wykonano tłumaczenie dokumentu na język angielski.

Efekt w zakresie realizacji PSP:

Przetłumaczona na język angielski PSP jest materiałem dedykowanym zagranicznym partnerom tj. rządowi innych państw oraz instytucjom UE w celu zapoznania się z założeniami polityki rządu RP.

8.3. Opracowanie dedykowanej podstrony dotyczącej PSP na stronie MKiŚ

Termin: 12.2022 - w trakcie realizacji

Cel:

Umożliwienie obywatelom dostępu do informacji publicznej związanej z realizacją PSP .

Efekt w zakresie realizacji PSP:

W celu ułatwienia dostępu do wiedzy na temat Polityki Surowcowej Państwa utworzono specjalną zakładkę na stronie internetowej MKiŚ zawierającą najważniejsze informacje związane z realizacją PSP.

Monitorowanie PSP

Realizacja Polityki Surowcowej Państwa jest monitorowana na poziomie celu głównego oraz głównych wskaźników, wśród których są:

- liczba udzielonych koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobycie złóż kopalin (z wyłączeniem węgla kamiennego i brunatnego);
- liczba zatwierdzonych projektów robót geologicznych;
- liczba wykonanych odwiertów:
 - w ramach koncesji na poszukiwanie/rozpoznawanie wykonanych przez przedsiębiorców;
 - wykonanych w ramach zadań jednostki pełniącej funkcję państwowej służby geologicznej.

Wartości wskazanych mierników powinny osiągać tendencję wzrostową w odniesieniu do 2021 r. będącego rokiem bazowym. Wielkości wskaźników na rok 2021 wskazane są w tabel nr 1.

Tabela 1. Mierniki PSP w roku bazowym 2021

Nr	Miernik PSP	Rok bazowy 2021	Rok 2022	
1	liczba udzielonych koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobycie złóż kopalin (z wyłączeniem węgla kamiennego i brunatnego)	20	4	
2	liczba zatwierdzonych projektów robót geologicznych	68	90	
3	liczba wykonanych odwiertów	w ramach koncesji na poszukiwanie/rozpoznawanie wykonanych przez przedsiębiorców	47	64
4		wykonanych w ramach zadań jednostki pełniącej funkcję państwowej służby geologicznej	0	22